

човѣкъ, по срѣдъ нощъ, подъ земята, да истѣзаватъ така жестоко! Главата ми брѣмче. Усѣщахъ като че сѣмъ въ нѣкое безисходно място, обиколенъ отъ чудовища и ужасни гадове, готови да ме раскъсатъ... Четири пять минути пауза. Рѣкохъ: „свѣрши се, сега мой редъ иде...“ Не, пакъ зафанахъ: Бухъ! и „олеле мале!“ и страшни охкания. — „Мильо!“ извика единъ (хубаво чухъ, че се извика „Мильо!“), завѣржи му устата! Завѣрзахъ му устата. Клетникъ вече не гѣкна. Само звуковетѣ „бухъ“ не прѣстаяхъ. А въ „Люксембургъ“ ржкоплѣскания! „Травиата“ трети пътъ се зафаща и възнасяше изъ нощния тихъ въздухъ. И ржкоплѣсканията, и тя ми се видѣхъ сега по-страшни и отвратителни отъ скърцането на зѣбите въ ада. Такива страхотий и такова въсхищение едно до друго! Пѣсень и охкания облѣгнати гърбомъ; отъ онай страна на зида играй прѣчката на капелмейстера, отъ самъ — пѣсъчната торба. Най-дѣлбокото варварство на двѣ крачки отъ най-прѣфинената цивилизация! Та тая цивилизация бѣше подигравка, богохулство, срамъ!. „Травиата“ ли? Тя ми се погнуси. Погнуси ми се и цѣла Бѣлгария! Трѣбаше да се пролѣжтъ порои бѣлгарска кръвъ, да лѣгнатъ двѣста хиляди руски тѣла по нашитѣ полета и балкани, та да бѫдемъ честити да видимъ въ Свободна Бѣлгария, въ столицата ѝ, въ пѫпа на столицата ѝ, повторение на сцени отъ правосаждие и варварщини на мрачнитѣ срѣдни вѣкове!

Докторътъ плюна съ омерзение. Зафанаъ спокойно рѣчта си, той не се одѣржа къмъ края, а кипна, като волканъ. Очите му заблѣстѣхъ отъ негодование и отъ сѣлзи. Той бришеше усилено съ кѣрпа потътъ по челото си, който пакъ бликваше, и ходеше назадъ-напрѣдъ изъ тѣсното пространство между писменни ми столъ и прозореца. Стаята му стана тѣсна. Той прѣживяваше изново страданиета на онай страшна нощъ.